

'ik zie, ik zie, ... en het is mijzelf'

Beeldgesprekken naar aanleiding van een foto uit de lespraktijk ter bewustwording van kwaliteiten, kennis en vaardigheden met betrekking tot dramaonderwijs.

Hoofdvraag:

Hoe draagt binnen het praktijkleren een gesprek naar aanleiding van een foto van een lesmoment uit een door de aankomende leerkracht gegeven dramales bij aan de bewustwording van competenties die nodig zijn voor het aanbieden van dramaonderwijs binnen het primair onderwijs?

Deelvragen:

Theoretisch

1. Welke competenties op het gebied van dramaonderwijs dient een student de pabo Inholland Den Haag van jaar 1 te beheersen?
2. Welke activiteiten voert de student van pabo Inholland jaar 1 uit studiejaar 2021-2022 uit op de praktijkschool met betrekking tot dramaonderwijs?
3. Welke aanpakken en technieken om te reflecteren op lessen aan de hand van beelden of herinneringen zijn er; en hoe past het werken met foto's en aansluitende begeleidingsgesprekken hierin?
4. Welke mogelijke factoren kunnen een rol spelen binnen de begeleiding van de praktijkbegeleider binnen het praktijkleren?
5. Welke inzichten zijn over het bewustwordingsproces binnen het leren?

Praktisch

1. Hoe verloopt een begeleidingsgesprek?
2. Welke invloed heeft de praktijkbegeleider in het begeleidingsgesprek in de ontwikkeling van de student met betrekking tot het bewustwordingsproces van de student als het gaat over het aanbieden van dramaonderwijs?
3. In welke mate zijn de studenten zich door een gesprek naar aanleiding van de foto van een lesmoment bewust geworden van hun competenties in relatie tot dramaonderwijs?

Legenda datamap

Binnenkleuren

	Bronnen betreffende onderzoeksmethode(n)
	Interne experts en interne begeleiding
	Peergesprekken en peerbegeleiding
	Externe experts uit het (relevante) werkveld
	Extern begeleider
	Informatie over beeldgesprekken of recall
	Informatie over bewustwording en reflectie
	Informatie over drama- onderwijs (in het PO) op de pabo
	Informatie over praktijkleren
	Informatie die meerdere onderwerp beslaat
	Bijlagen voortkomend uit data/literatuur/interviews

Buitenlijnkleuren (contour)

	Nationale data/bron/literatuur
	Internationale data/bron/literatuur

 Verbinding

Vormen

	Boek
	Artikel
	Film / video / audio / foto
	Anders...

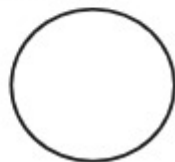
Stippen (buitenlijn): minst relevant

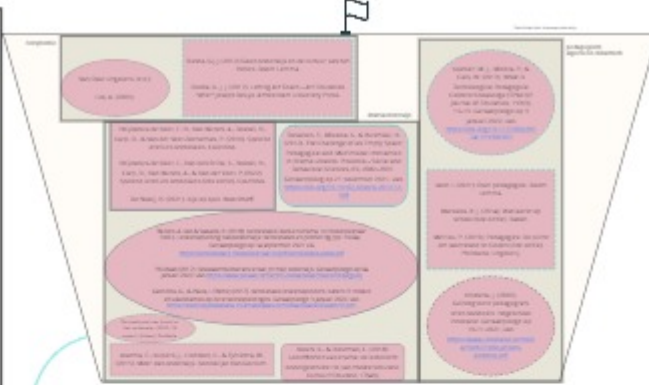
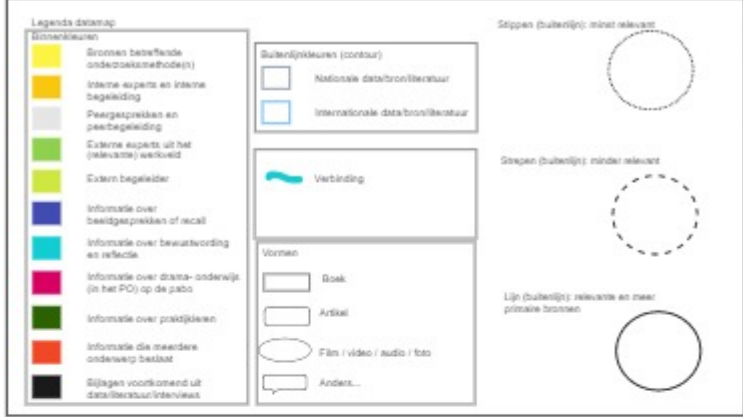

Strepen (buitenlijn): minder relevant

Lijn (buitenlijn): relevante en meer primaire bronnen

'ik zie, ik zie... en het is mijzelf'

Beeld, beeldtaal en beeldtaal... (text)

Paul Arns

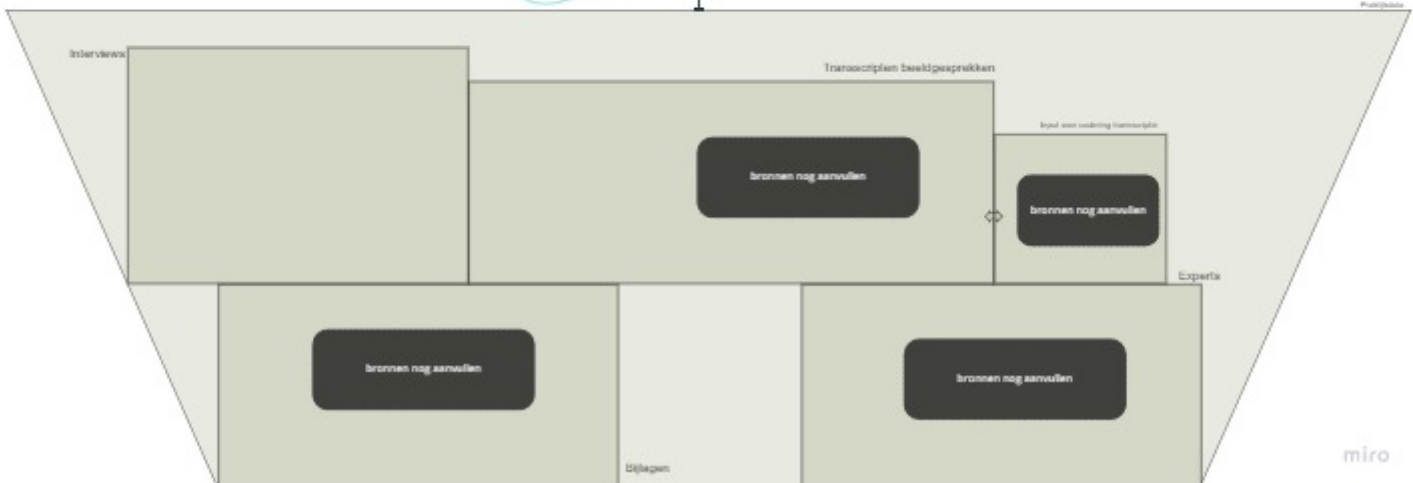
Beeldtaal in de kinderopvang... (text)

Samenvatting

Beeldtaal in de kinderopvang... (text)

Conclusie

Beeldtaal in de kinderopvang... (text)

Niet (direct) bruikbaar.

Deze bronnen zijn wel bestudeerd/gelezen, maar niet direct bruikbaar. Deze zijn beschreven in het subkopje.

Overige bronnen die wel bestudeerd zijn, maar niet bruikbaar waren:

- Culp, B. D. (2017). *Essential Knowledge for Teachers*. Van Haren Publishing.
- Falloon, G. (2011). *Making the Connection*. *Journal of Research on Technology in Education*, 43(3), 187-209. Geraadpleegd op 12 december 2021, van <https://doi.org/10.1080/15391523.2011.10782569>
- Tanya Furman. (2013). *Assessment of General Education*. *The Journal of General Education*, 62(2-3), 129. Geraadpleegd op 12 december 2021, van <https://doi.org/10.5325/jgeneeduc.62.2-3.0129>
- Gokool-Ramdoe, S. (2009). *Policy Deficit in Distance Education: A Transactional Distance*. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 10(4). Geraadpleegd op 16 december 2021, van <https://doi.org/10.19173/irrodl.v10i4.702>
- Gielen, P. (2016). *Kunstonderzoek onderzocht | FORUM+*. Geraadpleegd op 5 januari 2022, van <https://www.forum-online.be/nummers/maart-2016/kunstonderzoek-onderzocht>
- Heijdanus-de Boer, E., & Swaans, R. (2007). *Proeve van vakspecifieke competenties dans voor studenten aan de Pabo*. SLO. Geraadpleegd op 4 januari 2022, van <https://docplayer.nl/37331421-Proeve-van-vakspecifieke-competenties-dans-voor-studenten-aan-de-pabo.html>
- Jelier, W. (2017). *Alles op een rij*. . . Bariet Ten Brink Uitgevers.
- Kelley, H., & Miltenberger, R. G. (2015). *Using video feedback to improve horseback-riding skills*. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 49(1), 138-147. Geraadpleegd op 16 december 2021, van <https://doi.org/10.1002/jaba.272>
- Kubat, Z. (2020). *Voorbij representatie. Zoeken naar nieuwe vormen van kennis | FORUM+*. <https://www.forum-online.be/>. Geraadpleegd op 16 december 2021, van <https://www.forum-online.be/nummers/herfst-2020/voorbij-representatie-zoeken-naar-nieuwe-vormen-van-kennis>
- Martens, R. L. (2019). *We moeten spelen*. NIVOZ.
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2008, december). *Landelijke criteria Opleiden in de School*. Geraadpleegd op 16 december 2021, van <https://www.bvekennis.nl/wp-content/uploads/documents/09-0704-Eindrapportage-1.pdf>. Geraadpleegd op 25 november 2021, van <https://www.bvekennis.nl/wp-content/uploads/documents/09-0704-Eindrapportage-1.pdf>
- Naghshineh, S., Hafler, J. P., Miller, A. R., Blanco, M. A., Lipsitz, S. R., Dubroff, R. P., Khoshbin, S., & Katz, J. T. (2008). *Formal Art Observation Training Improves Medical Students' Visual Diagnostic Skills*. *Journal of General Internal Medicine*, 23(7), 991-997. Geraadpleegd op 5 januari 2022, van <https://doi.org/10.1007/s11606-008-0667-0>
- Pauwels, C. (2019). *Ode aan de verwondering* (1ste editie). Amsterdam University Press.
- Robinson, K. (2011). *Het element*. Spectrum.
- Stevens, L. (2020, 11 november). *Het toetsen van de betrouwbaarheid van getuigenverklaringen en de bewijsconstructie: wat vermag de rechter?* *Ars Aequi*, 2016. Geraadpleegd op 22 november 2021, van <https://arsaequi.nl/product/het-toetsen-van-de-betrouwbaarheid-van-getuigenverklaringen-en-de-bewijsconstructie-wat-vermag-de-rechter/>
- Verbesselt, J. (2016). *Kannibalistisch kabaal. Een wansmakelijk recept voor artistieke benadering en kladderij | FORUM+*. Geraadpleegd op 16 december 2021, van <https://forum-online.be/>. Geraadpleegd op 20 december 2021, van <https://forum-online.be/nummers/herfst-2020/kannibalistisch-kabaal-een-wansmakelijk-recept-voor-artistieke-benadering-en-kladderij>
- Vermeersch, L. (2016). *De vergeefse ontsnapping uit het ik | FORUM+*. Geraadpleegd op 16 december 2021, van <https://www.forum-online.be/>. Geraadpleegd op 20 december 2021, van <https://www.forum-online.be/nummers/november-2016/vergeefse-ontsnapping-uit-het-ik>

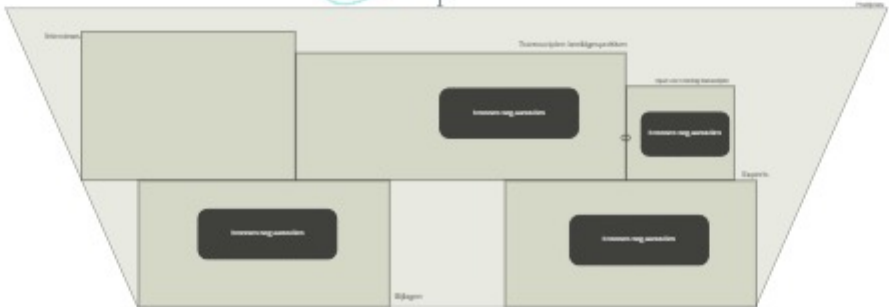

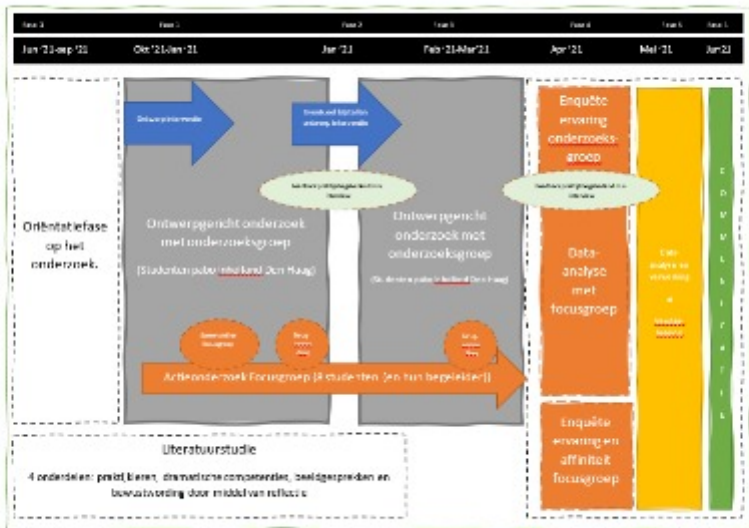

De bergen, heuvels en dalen van eeuwige kennis, experts, bronnen en boeken...

De eeuwige zee van bronnen en onbekende eilanden....

Van Blijswijk, R.(z.d.). Geert Kelchtermans: "Wie de leraar wil begrijpen luistert naar zijn verhaal". nivoz.nl. Geraadpleegd op 5 januari 2021, van <https://nivoz.nl/geert-kelchtermans-wie-de-leraar-wil-begrijpen-luistert-naar-zijn-verhaal>

Korthagen, F. A. J. (2012). Over opleiden en reflecteren: Ongemakkelijke waarheden en werkende perspectieven. Tijdschrift voor Lerarenopleiders, 33(1), 4-11.

Onstenk, J. (2016). Het werkplekcurriculum in de school: leren op de werkplek. Kwaliteitsreeks opleidingscholen. Geraadpleegd op 28 augustus 2021, van https://www.platformsamenopleiden.nl/wp-content/uploads/2015/11/180226-Werkplekcurriculumindeschool_PO_LR.pdf

Onstenk, J. (2018, april). het werkplekcurriculum in de school: leren op de werkplek. Platform Samen Opleiden & Professionaliseren. Geraadpleegd op 2 september 2021, van <https://www.platformsamenopleiden.nl/wp-content/uploads/2018/06/VERDIEPING-Het-werkplekcurriculum-in-de-school.pdf>

Hogeschool van Amsterdam. (2020). Kwaliteitsclader Samen Opleiden & Inductie en werkwijze peer review. platformsamenoopleiden. Geraadpleegd op 5 januari 2021, van https://www.platformsamenopleiden.nl/wp-content/uploads/2020/01/Kwaliteitsclader-Samen-Opleiden-en-Inductie-en-werkwijze-peer-review_jan2020.pdf

Kelchtermans, G., Ballet, K., Cajot, G., Camel, K., Mitz, V., Maes, J., Peeters, E., Plot, L., & Robben, D. (2010). Worstelen met werkplekleren. Deel 1: naar een beschrijvend model van werkplekleren. Velon Tijdschrift voor Lerarenopleiders, 31(1), 4-11. Geraadpleegd op 9 september 2021, van <https://www.velon.nl/onderzoek/2010/01/01/werkplekleren-deel-1-naar-een-beschrijvend-model-van-werkplekleren/>

Kolen, B. (2020). Impact op afstand (1ste ed.). Coutinho.

Moore, M. (1997). Theory of transactional distance. Theoretical Principles of Distance Education Routledge, pp. 22-38. Geraadpleegd op 2 januari 2022, van <http://www.c3i.unl-aldenburg.de/cdo/found/moore93.pdf>

Rancière, J. (2007). De onwetende meester (2e druk). Acco.

Rancière, J. (2014). De getuimandeerde toeschouwer (1ste ed.). Octavo Publicaties.

Expertise: Hank van Regenmortel, Pedro Bennett, Daja van Leeuwen, Maurice Soecht

Emily Haardeman: 3-12-21

Carry van Bokhoven: 13-09-21, 25-11-21, 14-01-22

Van der Zouwen, T. (2018). Actieonderzoek doen (1ste ed.). Boom Lemma.

Kallenberg, T., Koster, S., Onstank, J., & Scheepma, W. (2011). Ontwikkeling door onderzoek: een handreiking voor leraren (Dutch Edition) (2e ed.). ThiemeMeulenhoff bv.

Baarda, D. S., Bakker, E., Boullart, A., Jutting, M., Fischer, T., Peters, V., & Van der Velden, T. (2018). *Handboek kwalitatief onderzoek*. Noordhoff.

Doorewaard, H., & Kri, A. (2019). *Praktijgericht kwalitatief onderzoek* (2de ed.). Boom Lemma.

Scheepers, P., & Tobl, H. (2021).

Craenen, P. (2021, september). Kunsteducatief artikel onderzoek. *Kunstzone*, 2021(3), 21-23.

Wilderink, L. (i.d.). *Handreiking Photovoice Hogeschool Windesheim/Vrije Universiteit*. Geraadpleegd op 9-8-2021, via

O'Brien, J. (1993). Action research through stimulated recall. *Research in Science Education*, 23(1), 214-221.

<https://doi.org/10.1007/bf02327062>

Gardag, E., Nagy, K., & Szulik, J. (2019). "I Spy with My Little Eyes..." The use of video stimulated recall methodology in teacher training - The exploration of aims, goals and methodological characteristics of VSR methodology through systematic literature review. *International Journal of Educational Research*, 95, 60-75.

<https://doi.org/10.1016/j.ijer.2019.02.015>

Latz, A. O. (2017). *Photovoice Research in Education and Beyond*. Taylor & Francis.

Hannula, M., Suoranta, J., & Vadén, T. (2016). *Artistic Research Methodology*. Peter Lang.

Jeroen Onstank, extern begeleider. (Meerdere bijeenkomsten)

Marijke Bouwhuis: 7-10-21

Bijeenkomst praktijkbegeleiders: 6-10-21
Jansje Meijman: 8-12-21

Florentine Peijnenburg: 9-9-21

Em Miller: 19-10-21

Onderzoeksdagen in het lesprogramma

Artistic Research Day: Keynotes & Alumni presentaties

Van Dale Uitgevers. (z.d.).

Lek, A. (2005).

Biesta, G.J.J. (2012) Goed onderwijs en de cultuur van het meten. Boom Lemma.

Biesta, G. J. J. (2017). Letting Art Teach – Art Education “after” Joseph Beuys. Amsterdam University Press.

dramaonderwijs

pedagogisch
algemeen didactisch

Heijden-Du Boer, E. H., Van Nunen, A., Boekel, H., Carp, D., & Van der Veer-Borneman, P. (2016). Spelend leren en ontdekken. Coutinho.

Heijden-Du Boer, E., Van den Brink, S., Boekel, H., Carp, D., Van Nunen, A., & Van der Veer, P. (2022). Spelend leren en ontdekken (2de editie). Coutinho.

De Nooij, H. (2021). Kijk op spel. Noordhoff.

Toivanen, T., Mikkola, K., & Ruismäki, H. (2012). The Challenge of an Empty Space: Pedagogical and Multimodal Interaction in Drama Lessons. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 69, 2082-2091. Geraadpleegd op 21 november 2021, van <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.12.168>

Kochler, M. J., Mishra, P., & Cain, W. (2013). What is Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK)? *Journal of Education*, 193(3), 13-19. Geraadpleegd op 3 januari 2022, van <https://doi.org/10.1177/00220205741319300303>

Kant, I. (2021). Over pedagogiek. Boom Lemma.

Marzano, R. J. (2014). Wat werkt op school (6de editie). Bazalt.

Meirieu, P. (2019). Pedagogiek: De plicht om weerstand te bieden (2de editie). Phronese, Uitgeverij.

Nunen, A. van & Swaens, R. (2018). Kennisbasis Darts en drama. In 10voordeleraar (red.), *Lerarenopleiding basisonderwijs. Kennisbases en profilering* (pp. 59-64). Geraadpleegd op 14 september 2021 via <https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/kennisbasis-pubto.pdf>

PO-Raad (2017). Bekwaamheidsvragen leraar primair onderwijs. Geraadpleegd op 04 januari 2022, van <https://www.poraad.nl/files/9952/download?token=H0Nmgueq>

Geerdink, G., & Pauw, I. (Eds.) (2017). Kennisbasis lerarenopleiders. *Katern 3: Inhoud en vakdidactiek op de lerarenopleidingen*. Geraadpleegd 3 januari 2022, van <https://onderwijsdatabank.s3.amazonaws.com/downloads/K3katern3.pdf>.

De toekomst van kunst in het onderwijs. (2020, 29 maart) (Video). De Balie.

Alkema, E., Kuipers, J., Lindhout, C., & Tjerckstra, W. (2015). Meer dan onderwijs. Koninklijke Van Gorcum.

Bosch, K., & Dieleman, C. (2018). Leereffecten van drama: de onterecht ondergeschikte rol van theatereducatie. *Cultuur+Educatie*, 17(49).

Onstenk, J. (2005). Geïntegreerd pedagogisch leren handelen. Hogeschool Inholland. Geraadpleegd op 10-11-2021, van <https://www.inholland.nl/medi/10267/rede-jeroen-onstenk.pdf>

Bouwhuis, M., & Klabbers, V. (2014). Stagebegeleiding met foto en film. Geraadpleegd op 27-09-2021, van <https://www.beeldbegeleiding.com/wp-content/uploads/Bouwhuis-Klabbers-JSW-Stagebegeleiding-met-foto-en-film.pdf>. <https://www.beeldbegeleiding.com/wp-content/uploads/Bouwhuis-Klabbers-JSW-Stagebegeleiding-met-foto-en-film.pdf>

Bouwhuis, M., & Pragt, A. (2021, 22 maart). Krachtgericht coachen met beeldopnamen. De Onderwijsspiegel. Geraadpleegd op 27-09-2021, van <https://onderwijsspiegel.nl/coachen-met-beeldopnamen/krachtgericht-coachen-met-beeldopnamen/>

Schopman, E. (2020). Video als stimulus. De mogelijkheden van de Stimulated Recall Methode in de artistieke onderzoekpraktijk. Forum+, 29(3), 23-28.

Eysermans, I., Leonard, I., & Smets, K. (2020). Fotografie: Een zoektocht naar herinnering. Forum+, 27(1), 24-32. Geraadpleegd op 13-01-2022, van <https://doi.org/10.5117/forum2020.1.smet>

Wilderink, L. (z.d.). Handleiding Photovoice. Hogeschool Windersheim/Vrije Universiteit. Geraadpleegd op 9-8-2021, via <https://www.gezond.nu/wp-content/uploads/2020/11/Handleiding-photovoice-project-MAPZ-2.pdf>

Van den Broek, A. (2021, 3 februari). Geen cheerleaders. Volkskrant, 10.

Dempsey, N. P. (2010). Stimulated Recall Interviews in Ethnography. Qualitative Sociology, 33(3), geraadpleegd op 3 januari 2022, van 349-367. <https://doi.org/10.1007/s11133-010-9157-x>

Gazdag, E., Nagy, K., & Szivák, J. (2019). "I Spy with My Little Eyes. . ." The use of video stimulated recall methodology in teacher training - The exploration of aims, goals and methodological characteristics of VSR methodology through systematic literature review. International Journal of Educational Research, 95, 60-75. geraadpleegd op 3 januari 2022, van <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2019.02.015>

Kallenberg, T., Koster, B., Onstenk, J., & Scheepsmma, W. (2011). Ontwikkeling door onderzoek: een handreiking voor leraren (Dutch Edition) (02 ed.). ThiemeMeulenhoff bv.

Dubelaar, M. J. (2013). Betrouwbaar getuigenbewijs (1ste editie). Wolters Kluwer.

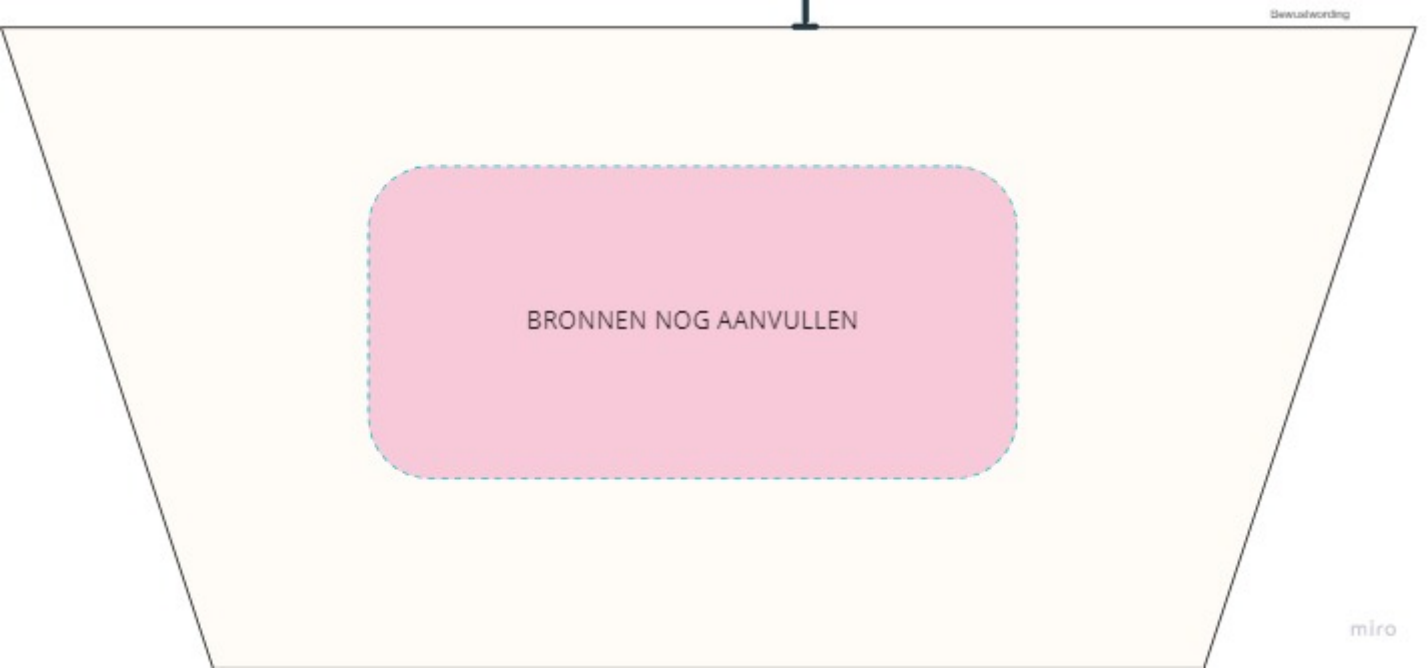
Bouwhuis, M. (2020). De leraar in beeld (2de ed.). Pica.

Latz, A. O. (2017). Photovoice Research in Education and Beyond. Taylor & Francis.

Yenawine, P. (2018). Visual Thinking Strategies for Preschool. Amsterdam University Press.

Yenawine, P. (2021). Visual thinking strategies. SWP.

Chivols, M. (2021, 22 september). The Role of Visual Thinking Strategies Coaching in Clinical Excellence. CLOSER. Geraadpleegd op 21 december 2021, van <https://closer.org/working-with-patients/the-role-of-visual-thinking-strategies-coaching-in-clinical-excellence>

BRONNEN NOG AANVULLEN

bronnen nog aanvullen

bronnen nog aanvullen

Input voor codering transcriptie

bronnen nog aanvullen

miro

Interviews

bronnen nog aanvullen

Koehler, M. J., Mishra, P., & Cain, W. (2013). What is Technological Pedagogical Content Knowledge (TPACK)? Journal of Education, 193(3), 13-19. Geraadpleegd op 3 januari 2022, van <https://doi.org/10.1177/002205741319300303>

Kant, I. (2021). Over pedagogiek. Boom Lemma.

Marzano, R. J. (2014). Wat werkt op school (6de editie). Bazalt.

Meirieu, P. (2019). Pedagogiek: De plicht om weerstand te bieden (2de editie). Phronese, Uitgeverij.

Onstenk, J. (2005). Geïntegreerd pedagogisch leren handelen. Hogeschool Inholland. Geraadpleegd op 10-11-2021, van <https://www.inholland.nl/media/10267/rede-jeroen-onstenk.pdf>

Van Dale Uitgevers. (z.d.).

Lek, A. (2005).

Biesta, G.J.J. (2012) Goed onderwijs en de cultuur van het meten. Boom Lemma.

Biesta, G. J. J. (2017). Letting Art Teach - Art Education "after" Joseph Beuys. Amsterdam University Press.

dramaonderwijs

Heijdanus-De Boer, E. H., Van Nunen, A., Boekel, H., Carp, D., & Van der Veer-Borneman, P. (2016). Spelend leren en ontdekken. Coutinho.

Heijdanus-De Boer, E., Van den Brink, S., Boekel, H., Carp, D., Van Nunen, A., & Van der Veer, P. (2022). Spelend leren en ontdekken (2de editie). Coutinho.

De Nooij, H. (2021). Kijk op spel. Noordhoff.

Toivanen, T., Mikkola, K., & Ruismäki, H. (2012). The Challenge of an Empty Space: Pedagogical and Multimodal Interaction in Drama Lessons. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69, 2082-2091. Geraadpleegd op 21 november 2021, van <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.12.168>

Nunen, A. van & Swaans, R. (2018). Kennisbasis Dans en drama. In 10voordeleraar (red.), *Lerarenopleiding basisonderwijs: Kennisbases en profilering* (pp. 59-64).

Geraadpleegd op 14 september 2021 via

<https://kennisbases.10voordeleraar.nl/pdf/kennisbasis-pabo.pdf>

PO-Raad (2017). *Bekwaamheidseisen leraar primair onderwijs*. Geraadpleegd op 04 januari 2022, van <https://www.poraad.nl/file/9952/download?token=ROxegueq>

Geerdink, G., & Pauw, I. (Eds.) (2017). *Kennisbasis lerarenopleiders. Katern 3: Inhoud en vakdidactiek op de lerarenopleidingen*. Geraadpleegd 3 januari 2022, van <https://onderwijsdatabank.s3.amazonaws.com/downloads/KBkatern3.pdf>.

De toekomst van kunst in het onderwijs. (2020, 29 maart). [Video]. De Balie.

Alkema, E., Kuipers, J., Lindhout, C., & Tjerkstra, W. (2015). *Meer dan onderwijs*. Koninklijke Van Gorcum.

Bosch, K., & Dieleman, C. (2018). Leereffecten van drama: de onterrecht ondergeschikte rol van theatereducatie! *Cultuurs-Educatie*, 17(49).